

Design and validation of the research-oriented school model with the approach of improving the quality of the teaching-learning process in schools

Hossein Palar: PhD student in Educational Management, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

Taraneh Enayati*: Faculty Member, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

Mohammad Salehi: Faculty Member, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

Abstract

Introduction: The purpose of the current research was to design and validate the research-oriented school model with the approach of improving the quality of the teaching-learning process in schools.

Method: the type of qualitative research method and the statistical population, faculty members in the field of educational management and related fields in higher education centers, experts in the field of central research and the teaching-learning process and in the accreditation department, professors in the field of educational management in higher education centers and managers 22 experts were selected by snowball sampling method and 20 experts were selected by targeted sampling method in the accreditation department. For data analysis, the foundation data method with open, axial and selective coding was used in the Atlas.ti software, and in the validation section, the Delphi method was used in the SPSS software, and to determine the validity and reliability of the obtained data, from the review The necessary parameters including acceptability (expert review) and confirmability (expert review) were used.

Findings: According to the results of the qualitative part, the paradigm model has 11 dimensions (categories) and 24 components (concepts) as follows: causal conditions (futuristic thinking towards research, the attitude of research-education development, the necessity of research-oriented in education and the weakness of the education-oriented system) background conditions (upstream policies, curricula, educational content, facilities and infrastructure and students' motivation), intervention conditions (leadership of educational system administrators, material and non-material support, religious values-national, research-based evaluation, fostering critical spirit and problem solving), strategy (creativity and rationalization of education, empowering human resources, motivational incentives, scientific-research workshops and festivals, creating a research-oriented environment and spreading a research-oriented culture) and the consequence (educational consequences, individual consequences, educational system consequences and social consequences).

Conclusion: The results of the validation section indicated the confirmation of the components identified in the qualitative section.

Keywords: research, research-oriented school, teaching-learning process.

***Corresponding author:** Faculty Member, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

Email: tenayati@yahoo.com

Design and validation of the research-oriented school model with the approach of improving the quality of the teaching-learning process in schools

Introduction: The modern era in the world is moving so rapidly towards progress, change and transformation in various fields that it has deeply affected the lives of people and the relationships between them. One of the most fundamental actions of the governments of the world in keeping with the global progress and development is to change the attitude towards the country's education at different levels and to educate a new generation and a new way of thinking for the society. Today, the training of capable and effective human resources is considered one of the important infrastructures of development and progress. Our country's education system also needs changes to coordinate with these transformations and face the challenges arising from them (Bazrafshan-Moghadam, Shoghi and Rahmankhah 2014). In this direction, in order to achieve a desirable and purposeful education in accordance with global changes and developments, one should rely on comprehensive studies with a deep insight and by obtaining fully specialized and professional qualifications and targeted activities and taking into account the Various plans were made. For this planning, a huge support of philosophy, culture, knowledge, skills and new achievements of science and technology should be provided by using new tools and methods, in order to respond to the existing needs, problems and demands, to the results and quality. Better and richer education was achieved, therefore, the purpose of the current research was to design and validate a research-oriented school model with the approach of improving the quality of the teaching-learning process in schools.

Materials and methods: the type of qualitative research method and the statistical population, faculty members in the field of educational management and related fields in higher education centers, experts in the field of central research and the teaching-learning process and in the accreditation department, professors in the field of educational management in higher education centers and managers 22 experts were selected by snowball sampling method and 20 experts were selected by targeted sampling method in the accreditation department. For data analysis, the foundation data method with open, axial and selective coding was used in the Atlas.ti software, and in the validation section, the Delphi method was used in the SPSS software, and to determine the validity and reliability of the obtained data, from the review The necessary parameters including acceptability (expert review) and conformability (expert review) were used.

Findings and discussion: According to the results of the qualitative part, the paradigm model has 11 dimensions (categories) and 24 components (concepts) as follows: causal conditions (futuristic thinking towards research, the attitude of research-education development, the necessity of research-oriented in education and the weakness of the education-oriented system) background conditions (upstream policies, curricula, educational content, facilities and infrastructure and students' motivation), intervention conditions (leadership of educational system administrators, material and non-material support, religious values- national, research-based evaluation, fostering critical spirit and problem solving), strategy (creativity and rationalization of education, empowering human resources, motivational incentives, scientific-research workshops and festivals, creating a research-oriented environment and spreading a research-oriented culture) and the consequence (educational consequences, individual consequences, educational system consequences and social consequences).

Conclusion: Today, the most important goal of every country, both developed and developing, is economic, social, political and cultural development. Achieving development goals is possible only in the shadow of scientific development. Undoubtedly, what can lead our society towards scientific development is research. Research as the main leaven of the scientific-cultural innovations and

creativity of the society and as the driving engine of the country, requires special attention and detailed and basic planning. Since in the 20-year vision document of the Islamic Republic of Iran, a special priority was given to the research and production of science, according to this goal, various institutions in the society have studied, investigated and planned. Among these institutions is education (Sadati Kiadhi, Salehi and Niazazri 1400). The research-oriented approach has a processual and rotational nature. Students ask their questions. Such questions lead to demanding answers from the teacher. The process of answering these questions ultimately leads to the presentation of solutions through reasoning, exploration and hypothesis creation. Before presenting the solution, the hypotheses are scientifically examined through different methods. By providing solutions, knowledge is produced. As a result of discussions about this new knowledge (knowledge means any kind of awareness and solutions to problems and problems), new questions are formed and the process of answering these questions begins again. . It is based on such a process that the accumulation of knowledge takes place and the society moves towards development. The research-oriented approach prepares students for a better and more beneficial life in different social fields by creating critical thinking in students, learning rational and logical reasoning skills, strengthening cognitive and social skills (Colsao, Maniots and Caspari). 2015). in the research-oriented approach, teachers have a completely different role from their traditional role. They are not treasurers of information, but they are facilitators who make the class a place for the all-round growth of students, especially in order to strengthen thinking, problem solving, how to face real life problems and find solutions. To overcome them (Chavoshi, Shah-Talebi and Ebrahimzadeh Dastjerdi 2019). The results of the validation section indicated the confirmation of the components identified in the qualitative section.

Keywords: research and education, research-oriented school, teaching-learning process.

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال سیزدهم، ویژه‌نامه ۱۴۰۱

طراحی و اعتباریابی مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی- یادگیری در مدارس

حسین پالاز: دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، ساری، ایران.
ترانه عنایتی*: عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، ساری، ایران.
محمد صالحی: عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، ساری، ایران.

چکیده

مقدمه: هدف از پژوهش حاضر، طراحی و اعتباریابی مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی-یادگیری در مدارس بوده است.

روش کار: نوع روش تحقیق کیفی و جامعه آماری، اعضای هیئت علمی رشته مدیریت آموزشی و رشته‌های مرتبط در مراکز آموزش عالی، متخصصان حوزه پژوهش محوری و فرآیند یاددهی-یادگیری و در بخش اعتباریابی، اساتید رشته مدیریت آموزشی در مراکز آموزش عالی و مدیران عالی و میانی آموزش و پرورش استان مازندران بوده که با روش نمونه-گیری گلوله برفی تعداد ۲۲ خبره و در بخش اعتباریابی با روش نمونه‌گیری هدفمند ۲۰ خبره انتخاب شد. برای تحلیل داده‌ها، از روش داده بنیاد با کدگذاری باز، محوری و انتخابی در نرم افزار Atlas.ti و در بخش اعتباریابی از روش دلفی در نرم افزار SPSS استفاده شده و برای تعیین روایی و پایایی داده‌های به دست آمده، از بررسی‌های لازم شامل مقبولیت (بازنگری خبرگان) و قابلیت تأیید (بازبینی خبرگان)، استفاده شد.

نتایج: طبق نتایج بخش کیفی مدل پارادایمی دارای ۱۱ بعد (مقوله) و ۲۴ مؤلفه (مفهوم) به شرح: شرایط علی (تفکر آینده نگرانه به پژوهش، نگرش توسعه پژوهش-آموزش، ضرورت پژوهش محوری در آموزش و ضعف سیستم آموزش محور)، شرایط زمینه‌ای (سیاست‌های بالادستی، برنامه‌های درسی، محتواهای آموزشی، امکانات و زیرساخت‌ها و انگیزش دانش آموزان)، شرایط مداخله‌ای (رهبری مدیران نظام آموزشی، حمایت‌های مادی و غیرمادی، ارزش‌های دینی-ملی، ارزشیابی پژوهش محور، پرورش روحیه انتقادی و حل مسأله)، راهبرد (خلاقیت و خردمحور شدن آموزش، توانمندسازی منابع انسانی، مشوق‌های انگیزشی، کارگاه‌ها و جشنواره‌های علمی-پژوهشی، ایجاد محیط پژوهش محور و اشاعه فرهنگ پژوهش محور) و پیامد (پیامدهای تحصیلی، پیامدهای فردی، پیامدهای نظام آموزشی و پیامدهای اجتماعی) است.

نتیجه‌گیری: نتایج بخش اعتباریابی، حاکی از تأیید مؤلفه‌های شناسایی شده در بخش کیفی بوده و نتایج بخش کمی نشان داد که تمامی ابعاد و مؤلفه‌های مدل پژوهش، مورد تأیید واقع شدند.

واژگان کلیدی: پژوهش و آموزش، مدرسه پژوهش محور، فرآیند یاددهی-یادگیری.

***نویسنده مسؤول:** عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، ساری، ایران.

Email: tenayati@yahoo.com

مقدمه

دوران نوین در جهان آن چنان با شتاب به سمت پیشرفت، تغییر و تحول در عرصه‌های گوناگون در حرکت است که زندگی انسان‌ها و مناسبات بین آنها را به طور عمیق تحت تأثیر قرار داده است. یکی از بنیادی‌ترین اقدامات دولت‌های جهان در همگامی با پیشرفت و توسعه جهانی تغییر نگرش به آموزش کشور در سطوح متفاوت و تربیت نسلی جدید و نواندیش برای جامعه است. امروزه تربیت نیروی انسانی توانمند و مؤثر از زیرساخت‌های مهم توسعه و پیشرفت محسوب می‌شود. نظام آموزش کشور ما نیز برای هماهنگی با این دگرگونی‌ها و مواجهه با چالش‌های برآمده از آنها نیازمند تغییر و تحول است (بذرافشان مقدم، شوقی و رحمانخواه ۱۳۹۴). در این راستا برای دستیابی به آموزش و پرورشی مطلوب و هدفمند متناسب با تغییر و تحولات جهانی، باید با بینشی عمیق متکی بر مطالعات جامع و با حصول صلاحیت‌های کاملاً تخصصی و حرفه‌ای و فعالیت‌هایی جهت دار و با در نظر گرفتن جنبه‌های مختلف به برنامه ریزی پرداخت. برای این برنامه ریزی باید پشتوانه‌ای عظیم از فلسفه، فرهنگ، دانش، مهارت و دستاوردهای نوین علوم و فنون و با به کارگیری ابزارها و روش‌های جدید، فراهم آورد تا ضمن پاسخگویی به نیازها، مشکلات و تقاضاهای موجود، به نتایج و کیفیت بهتر و غنی‌تر آموزشی دست یافت (جعفری و عبدشرفی ۱۳۹۶).

یکی از اهداف آموزش و پرورش کمک به فراگیران است تا بتوانند از دانش خویش به طور مؤثر برای حل مسائل زندگی آینده خود بهره‌گیرند. برخورداری از توانایی لازم برای حل موفقیت‌آمیز مسائل موجب افزایش اعتماد به نفس و احساس ارزشمندی در فراگیران می‌شود (محمدی، محمدجعفری، مرزوقی، شفیع‌ی و خوشبخت ۱۳۹۷). لذا یکی از روش‌های آموزشی که می‌تواند در این زمینه مفید باشد، استفاده از رویکرد پژوهش محور در مدارس است. رویکرد پژوهش محور که امروزه گسترش استفاده از آن به عنوان یک ضرورت مطرح است؛ در

نظریه سازنده‌گرایی ریشه دارد. هدف این رویکرد آن است که جامعه‌ای پویا از تحقیق به وجود آید تا دانش‌آموزان برای ساخت معنا و تثبیت فهم و ادراک، از طریق مشارکت فعالانه در فرآیند تحقیق احساس مسئولیت کنند (وون، ۲۰۱۰). رویکرد پژوهش‌محوری در نظام آموزشی به عنوان یک رویکرد جایگزین مطرح گردید که به دنبال حل مسائل پیش آمده در رویکردهای آموزش محوری در نظام آموزشی بود. رویکرد پژوهش‌محوری در تقابل با رویکردهای سنتی به آموزش که بر حفظ و تکرار مطالب تأکید داشتند، شکل گرفت. در این رویکرد، شیوه تفکر، اندیشه و درگیر شدن دانش‌آموز با مطالب و محتوای کتاب‌ها اهمیت دارد و هدف در آن، ساخت دانشی مستحکم در دانش‌آموزان است (چاوشی، شاه‌طالبی و ابراهیم زاده دستجردی ۱۳۹۹). رویکرد پژوهش‌محور، رویکردی جامع است که در بردارنده الگوی حل مسأله، اکتشاف، تفکر انتقادی و الگوی استقرایی است. در این رویکرد، پژوهشگر می‌تواند از هر یک از الگوها یا ترکیبی از آنها به تناسب شرایط و موقعیت بهره‌گیرد (حسین پور طولازدهی، زین‌آبادی، عبدالهی و عباسیان ۱۳۹۶). یادگیری پژوهش‌محور، معلمان را به تجدیدنظر در استراتژی‌های آموزشی‌شان تشویق می‌کند، خصوصاً وقتی که بحث درباره نقش تحقیق در رشد حرفه‌ای معلمان پیش از خدمت می‌باشد. در قرن بیست و یکم، نیاز است به معلمان آموزشی داده شود تا به افرادی با قابلیت خود‌بازخوردی و با توانایی شکل دادن به کلاس‌ها و مدارس جهت پاسخگویی فعال به نیازهای متغیر آینده تبدیل گردند (برو و ساندرز ۲۰۲۰). شرایط سنتی حاکم بر مدارس ما سبب شده است که راه جستجو و کشف بر دانش‌آموزان بسته شود، استقلال عمل تا حدودی از آنها گرفته شده و به جای محوریت دانش‌آموزان در مدرسه، همه مسئولیت‌ها و اختیارات معطوف به معلم شود. لذا استفاده از رویکرد پژوهش محور در مدارس امری ضروری است (ساداتی کیادهی، صالحی و نیازآذری ۱۴۰۰). در رویکرد پژوهش محور دانش‌آموزان

طبق نتایج تحقیق پیروژوکووا (۲۰۲۱) تحت عنوان آموزش عالی برای توسعه پایدار: یادگیری پژوهش‌محور (مورد دانشگاه اقتصاد دولتی اورال) عبارتند از: ۱) برای دانش‌آموزان؛ توسعه شایستگی‌های حرفه‌ای و عمومی و درک بهتر علم و موضوعات حرفه‌ای که آنها را برای یادگیری موفق ترغیب می‌کند. ۲) برای دانشگاهیان؛ عملکرد بهتر دانشجویان و مشارکت آنها در کار کلاسی. ۳) برای دانشگاه؛ انتشارات دانشجویان در مجلات و مجموعه مقالات کنفرانسی.

رویکرد پژوهش‌محوری در اسناد بالادستی آموزشی ایران از جمله سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه به خوبی مورد توجه قرار گرفته است. این مسأله، بسترهای قانونی و نهادی را برای مدرسه پژوهش‌محور فراهم کرده است. با وجود تأکید قوانین و مقررات بر اهمیت پژوهش‌محوری در مدارس و فراهم بودن بسترهای قانونی برای اجرایی شدن آن، پژوهش‌محوری در مدارس ایران چندان مورد توجه قرار نگرفته است و هنوز الگوهای سنتی آموزش‌محور بر آن حاکم است. یکی از دلایل این امر، ضعف الگوهای بومی پژوهش‌محور برای مدارس است. بررسی مطالعات آموزشی موجود، بیانگر این است که الگوهای موجود که به نیازهای آموزشی و اجتماعی جامعه ایرانی و نظام آموزشی آن توجه کنند، کم بوده و این الگوها، بر مبنای بافت و ساختار اجتماعی، فرهنگی و آموزشی کشورهای غربی طراحی شده است و در بسیاری مواقع، کارایی لازم را در نظام آموزشی ایران دارا نیست. از همین رو، نیاز جدی به مدلی برآمده از جامعه ایرانی برای مدرسه پژوهش‌محور وجود دارد. باید اظهار داشت که حرکت مدارس کشور به سمت پژوهش‌محوری، دانش‌آموزانی را تربیت خواهد کرد که بر گسترش توانمندی، خلاقیت و خلق ایده‌های نوآورانه تمرکز کرده و موجب می‌شود تا افرادی پژوهشی و خلاق بار بیابند. از طرفی، توجه به ارتقای فرآیند یاددهی - یادگیری حرکت نظام آموزشی کشور را به سمت نوآوری‌های علمی سوق خواهد داد که

به پژوهش، توصیف اشیاء و رویدادها، سؤال پرسیدن، ساخت تبیین‌ها، آزمون تبیین‌ها بر اساس دانش موجود و به اشتراک گذاشتن ایده‌های خود با دیگران تشویق می‌شوند، فرضیات را خود شناسایی می‌کنند و از تفکر انتقادی و استدلال استفاده می‌کنند و به طور فعال دانش خود را توسعه می‌دهند و به این صورت علم خود را از طریق ترکیب با دانش علم موجود، استدلال و مهارت‌های تفکر به دست می‌آورند (لادانو، تور توریلو و وینسنزی ۲۰۲۱). مدل پژوهش‌محور به معلمان کمک می‌کند تا درس را برای همه دانش‌آموزان با نیازهای متفاوت آماده کنند. به وسیله این مدل، معلمان می‌توانند دانش‌آموزان خود را از طریق سؤالاتی به کنکاش و جستجوی حقیقت برانگیزانند (آلامدین و احوال ۲۰۱۶).

نتایج پژوهش ساداتی کیادهی، صالحی و نیازآذری (۱۴۰۰) تحت عنوان تأثیر مدارس پژوهش‌محور بر عوامل تسهیل‌کننده یادگیری دانش‌آموزان در آموزش و پرورش استان مازندران به منظور ارائه مدل، نشان داد؛ تأثیر مدارس پژوهش‌محور بر عوامل تسهیل‌کننده یادگیری دانش‌آموزان در آموزش و پرورش استان مازندران مثبت و معنادار می‌باشد و مدل ارائه شده دارای برآزش مناسب می‌باشد.

نتایج پژوهش چاوشی، شاه‌طالبی و ابراهیم زاده دستجردی (۱۴۰۰) تحت عنوان شناسایی مؤلفه‌های مدرسه پژوهش‌محور و ارائه الگویی جامع برای آموزش و پرورش دولتی ایران بیانگر آن بوده که عوامل علی (ناکارآمدی ساختار آموزش‌محور، نگرش توسعه‌گرایانه، ضرورت قانونی، و توسعه تفکر آینده‌نگرانه)، عوامل زمینه‌ای (تغییر سیاست‌های یادگیری، بسترسازی چندوجهی و حمایت‌گری نهادی)، و عوامل مداخله‌گر (عوامل خرد و عوامل کلان) بر راهبردهای مدرسه پژوهش‌محور (احیای رسالت مدرسه و بازآرایی عناصر آموزشی) تأثیرگذار هستند. این راهبردها دارای پیامدهایی در سطح فردی و اجتماعی - سازمانی هستند.

آموزش عالی و خبرگان سازمانی شامل مدیران عالی و میانی آموزش و پرورش استان مازندران می‌باشد.

به منظور نمونه‌گیری در بخش کیفی، طیفی از آگاهان کلیدی در زمینه مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی-یادگیری در مدارس با روش نمونه‌گیری گلوله برفی انتخاب شدند. این انتخاب و نظرسنجی، تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و پس از آن متوقف شد. منظور از اشباع نظری، به اشباع رسیدن نظرات مطرح شده خبرگان در چند مصاحبه آخر از خبرگان بوده، به طوری که از تحلیل محتوای مصاحبه‌های پایانی، موارد جدیدی به دست نیاید. در نهایت، نمونه-گیری به روش گلوله برفی تا رسیدن به اشباع نظری صورت پذیرفته و ۲۲ نفر انتخاب گردیدند. روش نمونه-گیری در بخش اعتباریابی، به صورت نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند بوده که تعداد ۲۰ نفر خبره و کارشناس با بکارگیری این تکنیک نمونه‌گیری انتخاب گردیدند.

در این پژوهش کیفی، از مصاحبه نیمه ساختاریافته به عنوان ابزار جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد.

سؤال شرایط علی

۱- چه رویدادهایی در نظام آموزش و پرورش کشور می‌تواند، موقعیت‌ها، مباحث و مسائل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی-یادگیری را خلق کند و تشریح کند که چرا و چگونه افراد و مدارس به مدرسه پژوهش محور روی می‌آورند؟ به بیان دیگر، چه رویدادها و اتفاقاتی می‌تواند بر مدرسه پژوهش محور در نظام آموزش و پرورش کشور تأثیر گذاشته و منجر به بروز آن شود؟

۱- در حقیقت انسان در بدو پیدایش، زندگی خود را با کنکاش و پژوهش آغاز نمود.

۲- جهان وارد دوره‌ای از فرصت‌ها و چالش‌های بزرگ شده که برای استفاده و برون رفت از آن نیاز به دانش و توانایی بر پایه فعالیت‌های پژوهشی می‌باشد.

منجر به تربیت افرادی خلاق شده که صرفاً بر مسائل تئوریک تمرکز ندارند. حرکت جامعه دانش‌آموزی کشور به سمت پژوهش محوری در دراز مدت می‌تواند منجر به یادگیری مادام‌العمر دانش‌آموزان شده که این امر بر شرایط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه تأثیر مستقیم خواهد گذاشت. بنابراین با توجه به مطالب ارائه شده، اهمیت و ضرورت پژوهشی در رابطه با طراحی و اعتباریابی مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی-یادگیری در مدارس مشهود است لذا پژوهش حاضر به دنبال شناسایی، اعتباریابی و آزمودن یک مدل جامع و کاربردی، مربوط به موضوعات «مدرسه پژوهش محور» و «فرآیند یاددهی - یادگیری» بوده. لذا هدف از پژوهش حاضر، طراحی و اعتباریابی مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی-یادگیری در مدارس است.

مواد و روش‌ها

روش تحقیق کیفی بوده است، در بخش کیفی از تئوری داده بنیاد استفاده شده و در بخش اعتباریابی از تکنیک دلفی استفاده گردید. در مرحله کیفی، از خبرگان و متخصصان بهره گرفته شد تا مصاحبه‌ها از اعتبار مناسبی برخوردار باشد. جامعه آماری تحقیق در بخش کیفی شامل: اعضای هیئت علمی رشته مدیریت آموزشی و رشته‌های مرتبط در مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها، متخصصان حوزه پژوهش-آموزش و به طور کلی متخصصان مرتبط با موضوع تحقیق در سطح کشور می‌باشد. خصوصیات مورد نظر برای خبره‌بودن افراد، شامل موارد: اشراف به مباحث انواع روش‌های آموزشی، اشراف به مبحث پژوهش محوری، اشراف به مبحث مدرسه پژوهش محور، اشراف به مبحث یاددهی-یادگیری و اشراف به مبحث انواع روش‌های تدریس در مدارس، تعیین گردید. جامعه آماری در بخش اعتباریابی، شامل گروهی از خبرگان به شرح: خبرگان دانشگاهی شامل اساتید رشته مدیریت آموزشی در دانشگاه‌ها و مراکز

است که یک سلسله رویه های سیستماتیک را به کار می گیرد تا نظریه های مبتنی بر استقرا درباره پدیده ای ایجاد کند (استراوس و کوربین، ۱۳۹۰). تئوری داده بنیاد یا همان نظریه زمینه ای مستلزم آن است که فرد سازه ها و قوانین را مستقیماً از داده های بی واسطه که گردآوری کرده است، استخراج کند؛ نه از پژوهش ها و نظریه های قبلی که وجود دارد (گال و همکاران، ۱۳۹۳). بنابراین محقق، پروژه را با یک نظریه قبلی در ذهن آغاز نمی کند، بلکه اجازه می دهد تا نظریه از اطلاعات و داده ها پدیدار شود، نظریه مشتق شده از داده ها به احتمال زیاد شبیه به واقعیت است، تا یک نظریه به دست آمده از کنار هم قرار دادن یک سری از مفاهیم بر اساس تجربه یا صرفاً از طریق حدس و گمان، به دست آید. با استناد به رهیافت نظام مند و به منظور استحصال داده های مورد نیاز جهت تبیین مدل پارادایم و دستیابی به تئوری نهایی، مصاحبه های انجام شده با استفاده از تکنیک تحلیل محتوا در طی سه مرحله کدگذاری (کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی) (استراوس و کوربین، ۱۳۹۰)؛ انجام و سپس کدها و محورهای اساسی شناسایی می شوند.

براساس رهیافت نظام مند تئوری داده بنیاد، برای تحلیل داده های کیفی گردآوری شده، جهت تدوین نظریه باید سه مرحله کدگذاری را پشت سر بگذارد و به عرضه پارادایمی منطقی یا تصویری از یک نظریه در حال تکوین بپردازد (بازرگان هرندی، ۱۳۹۷). در نظریه داده بنیاد، روش تحلیل این گونه است که هر قسمت از داده ها، بلافاصله بعد از گردآوری آن قسمت (به طور موازی) مورد تحلیل قرار می گیرد. سپس محقق رهنمودهایی را از تحلیل داده های اولیه، برای دسترسی به داده های بعدی دریافت می کند. این رهنمودها می توانند از مقوله های توسعه نیافته، خلأهای اطلاعاتی و یا افرادی که نسبت به پدیده بصیرت کافی دارند، حاصل شود. پس از کسب این رهنمودها، پژوهشگر برای گردآوری داده های دیگر وارد محیط پژوهش می شود. فرآیند زیگزاکی در گردآوری و تحلیل داده ها تا زمانی پیش می رود که پژوهشگر به

۳- لازمه برون رفت از مشکلات، خلاقیت، نوآوری، ایده پردازی و ایده پروری و فن آفرینی توأم با پژوهش کاربردی است.

۴- تغییر رویکرد نظام آموزشی از آموزش محوری صرف به سوی رویکرد پژوهش محوری مبتنی بر تولید علم و فناوری می باشد و این همان نظام آموزشی پژوهش محوری است.

سؤال شرایط مداخله گر

۲- چه شرایطی در نظام آموزش و پرورش کشور می تواند، اجرای مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی- یادگیری را تسهیل و تسریع کند و یا به عنوان یک مانع آن را دچار تأخیر کند؟

۱- جایگزین شدن نظام آموزشی پژوهش محور به صورت یک نظام ساختاریافته و منسجم به جای نظام آموزشی حافظه محور.

۲- ادغام تحقیق و پژوهش در عناصر برنامه و ساری و جاری شدن آن در همه ارکان مدرسه.

۳- بوجود آوردن فضایی که در آن؛ مدیر پژوهشگر، معلم پژوهنده و دانش آموز پرسشگر باشد.

۴- فراهم کردن بستر لازم برای شکل گیری سؤال، ایجاد فرضیه و میل به شناخت امور.

برای تعیین روایی و پایایی از بررسی های لازم شامل مقبولیت (بازنگری خبرگان) و قابلیت تأیید (بازبینی مجدد خبرگان)، استفاده گردید. روش این پژوهش، کیفی بوده است: الف- تعیین اجزای مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی- یادگیری، به وسیله تکنیک گزند تئوری (GT) در نرم افزار Atlas.ti انجام شد.

گلاسر و استراوس برای نخستین بار راهبرد نظریه پردازی داده بنیاد را به جامعه علمی معرفی کردند (حق-گویان و همکاران، ۱۳۹۴). بر اساس نظر استراوس و کوربین نظریه مبنایی عبارت است از آنچه که به طور استقرایی از مطالعه پدیده ای به دست آید و نمایانگر آن پدیده است. رویه نظریه مبنایی یک روش تحقیق کیفی

حاضر بر با کد اخلاق
IR.IAU.TMU.REC.1401.225 ثبت شد.

یافته ها

بخش کیفی: محور اصلی پژوهش مربوط به کاوش و اکتشاف عوامل متأثر در خصوص مقوله، زیرمقوله و معیارهای مربوط به مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی- یادگیری به عنوان مفهوم اصلی بود. برای نیل به این موضوع، مؤلفه (ملاک) و شاخص‌های (نشانگرهای) بر اساس کدگذاری باز و محوری داده‌های حاصل از تحلیل محتوای مصاحبه‌های عمیق و اکتشافی با خبرگان کلیدی و انجام پالایش کدهای مفهومی ارائه می‌گردد. بر این اساس برای انجام کدگذاری باز و محوری در مرحله اول، داده‌ها در سطح جمله و عبارت برای هر یک از مصاحبه‌ها مورد بررسی قرار گرفت و کدهای مفهومی از رونوشت مصاحبه‌ها استخراج شدند. در مرحله بعدی با انجام پالایش و عمل کاهش، این مؤلفه (ملاک) و شاخص‌های (نشانگرهای) در قالب بعدها (عامل‌ها) سازمان‌دهی و با بررسی مستمر نام گذاری شدند. به منظور اطمینان از سازمان‌دهی مناسب هر یک از مقوله و زیرمقوله، مجدداً رونوشت مصاحبه‌ها واریسی شد و با مرور شاخص‌ها (نشانگرها) به منظور رسیدن به اشباع منطقی برای مقوله و زیرمقوله صورت گرفت. کدگذاری باز و محوری، زمانی متوقف گردید که یک طبقه‌بندی معنادار پس از چندین بررسی درباره رونوشت مصاحبه‌ها حاصل شد.

کدگذاری باز: یافته‌های بخش کیفی در قالب یافته‌های حاصل از نتایج کدگذاری با رویکرد تحلیل مضمون و مفاهیم از داده‌ها است. ابتدایی‌ترین کار در این مرحله کدگذاری باز است. بر این اساس مفاهیم مشترک از واحدهای ضبط احصا شد و کدهای مشترک شمارش شد. به طور کلی از تحلیل داده‌های کیفی پژوهش در مرحله کدگذاری، ۴۳۴ کد مفهومی اولیه حاصل شد. پس از

اشباع طبقات دست یابد (دانایی فرد و اسلامی ۱۳۹۰). در نظریه مینایی، تجزیه و تحلیل از سه نوع کدگذاری تشکیل شده است که عبارت است از:

۱. کدگذاری باز، ۲. کدگذاری محوری و ۳. کدگذاری انتخابی. قضیه‌های نظری، بیانگر روابط تعمیم یافته بین یک طبقه و مفاهیم آن با طبقات معین است. قضیه‌ها، متضمن روابط مفهومی هستند، در حالی که فرضیه‌ها مستلزم روابط سنجش پذیر هستند. چون رویکرد نظریه داده بنیاد روابط مفهومی تولید می‌کند، نه سنجش پذیر، لذا به کارگیری اصطلاح قضایا مرجح است. در قسمت قضایا رابطه بین طبقات اصلی مورد بررسی قرار می‌گیرد. پژوهشگران برای تبدیل پژوهش کیفی به پژوهش کمی قضایای پژوهشی (که سازه، عناصر سازنده آنهاست) را به فرضیه (که متغیرها، عناصر سازنده آنهاست) تبدیل می‌کنند تا زمینه آزمون آنها به صورت کمی فراهم گردد. در قسمت فرضیه‌ها باید رابطه طبقات فرعی با هم بررسی شود (دانایی فرد و اسلامی ۱۳۹۰).

ب- اعتباریابی مؤلفه‌های شناسایی شده با تعیین میزان اهمیت آنان در تبیین مدل، با نظرسنجی از خبرگان و بکارگیری تکنیک دلفی و انجام محاسبات توصیفی در نرم افزار SPSS انجام پذیرفت.

مصاحبه‌های نیمه‌ساختار یافته این پژوهش با هماهنگی و همکاری صادقانه اساتید و خبرگان محترم اجرا شد. البته به آنان اطمینان داده شده بود که مطالب ارائه شده توسط آنها محرمانه باقی خواهد ماند. در این مصاحبه‌ها که با تعیین وقت قبلی بوده، خبرگان انتخابی با میل خودشان و به دور از اجبار در پژوهش شرکت داشتند. همچنین در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت کنندگان در مورد خروج از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند و به آنها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه میماند و این امر نیز کاملاً رعایت شد. پژوهش

نهایت، کدگذاری محوری با کدهای مشترک (۱۱۸ کد) انجام شد. (منظور از N1، یعنی مصاحبه شونده شماره یک و منظور از [N1-8] یعنی کد مفهومی هشتم از مصاحبه شونده شماره یک)

بررسی و مطابقت این کدها و حذف کدهای تکراری (۳۱۶ کد)، در نهایت ۱۱۸ کد احصا گردید. کدگذاری محوری: در جدول (۱) نتایج حاصل از کدگذاری محوری آمده است. در مرحله کدگذاری محوری، از ۴۳۴ کد اولیه، پس از بررسی این کدها و حذف کدهای تکراری، تعداد ۳۱۶ کد، حذف شده و در

جدول ۱. نتایج کدگذاری محوری
Table 1. Axial coding results

ردیف	زیر مقوله (کدگذاری محوری)	معیار (کدگذاری باز)
۱	تفکر آینده نگران به پژوهش	[N21-1] پیشرفت، بهبود، اصلاح و کیفی سازی امور و حل مشکلات مختلف در گرو پژوهش و تحقیق [N18-2] افتخار دانش در عصر حاضر و نیاز به بررسی و کنجکاوی سخت کوشانه [N15-1] نیاز نظام های آموزشی به باز مهندسی و باز تعریف در ساختار برای وفق دادن با تغییرات روز [N18-4] تحولات اقتصادی، علمی و فنی در سطح جامعه و جهان و لزوم پاسخگویی به نیازهای مربوط [N20-1] شاهراه بودن پژوهش برای ورود به خودکفایی و تولیدات مختلف جهت رفع نیاز کشور و ملت
۲	نگرش توسعه پژوهش - آموزش	[N8-1] تغییر در نظام آموزشی کشور در ابعاد منابع انسانی - کتب درسی [N2-10] پیروی بیشتر مریبان به سمت روش های نوین تدریس [N6-1] - در دنیای امروز مدارس نیازمندی مدارس به تغییرات اساسی در امر آموزش و جایگزینی آموزش پژوهش محور با آموزش سنتی [N8-3] اهمیت به روش های فعال تدریس از قبیل حل مسأله - بارش فکری
۳	ضرورت پژوهش محوری در آموزش	[N19-5] بینش و نگرش پژوهندگی و پژوهش محور [N20-15] باز آفرینی نظام های تربیتی موجود متناسب با عصر دانش و تحولات سریع [N11-1] نیاز به دانش و توانایی بر پایه فعالیت های پژوهشی [N11-2] نیاز به خلاقیت، نوآوری، ایده پردازی و ایده پروری و فن آفرینی توأم با پژوهش کاربردی
۴	ضعف سیستم آموزش محور	[N20-3] کافی نبودن عادت های موجود برای مقابله با موقعیت های تازه و لزوم تحقیق و تفکر کردن [N4-4] عدم مهارت دانش آموختگان مدارس و دانشگاه به دلیل آموزش های صرف محفوظات و عدم توجه به پژوهش [N10-4] عدم کاربرد آموخته های دانش آموزان در مسائل زندگی و اجتماعی و اقتصادی [N10-2] نیاز به گسترش دامنه و تنوع پژوهش ها با توجه به ازدیاد مشکلات و معضلات در زمینه های مختلف و حل نشدن بسیاری از مسائل
۵	سیاست های بالادستی	[N1-4] تأکید سند تحول بنیادین و اسناد بالادستی به رویکرد پژوهش در تمامی امور آموزش و پرورش [N1-5] بازنگری و تدوین دوباره اهداف دوره های تحصیلی [N1-8] برنامه های کلان آموزش و پرورش بر مبنای اولویت امر پژوهش در مدارس و مراکز [N7-4] الزام به پژوهش محوری در قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه [N2-14] تعامل سازنده تمام بخش های آموزشی، اداری، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور
۶	برنامه های درسی	[N13-19] ساعت درس کتابخوانی در کتابخانه مدارس به انتخاب خود دانش آموز و موضوع شخصی [N13-20] گنجانیدن درس روش تحقیق در کنار سایر دروس با مفاهیم مربوطه از ابتدایی تا دبیرستان فنی مهدهای کودک و پیش دبستانی [N15-3] توجه به پژوهش سراهای دانش آموزی [N15-4] توجه به پروژه های پژوهشی در مدارس ابتدایی به عنوان نقطه شروع فعالیت های پژوهشی [N4-20] اکتفا نکردن دانش آموزان به مطالعه کتاب های درسی و بررسی منابع موجود در موضوع های

	درسی در جهت گسترش داشته‌ها و یافته‌ها	
۷	محتوای آموزشی [N1-16] تغییر کتب درسی و پژوهش محور کردن مباحث و محتواهای کتب درسی [N13-12] نحوه ارائه خدمات پژوهشی [N11-5] ادغام تحقیق و پژوهش در عناصر برنامه و سازی و جاری شدن آن در همه ارکان مدرسه [N2-18] حذف متون بی کیفیت و حافظه محور و وقت گیر	
۸	امکانات و زیرساخت ها [N22-4] طراحی نظام آموزشی خلاق و وجود امکانات لازم برای انجام وظایف محوله [N18-6] ایجاد فضاهای جدید و زیرساخت‌های پژوهشی برای آموزش و پرورش [N10-15] وجود آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و کتابخانه‌های فعال و پویا در مدارس و مراکز [N15-7] توسعه کمی و کیفی تولید محتوای الکترونیکی در زمینه‌های نگرش، آموزش مفاهیم تحقیق و مهارت‌های پژوهشی از پایه تا پیشرفته (روش تحقیق ابتدایی و پیشرفته)	
۹	انگیزش دانش آموزان [N1-13] تقویت ذوق و شوق یادگیری در دانش آموزان و انجام امور تشویقی و ترغیبی در این زمینه [N1-14] ایجاد و بهبود روحیه و نگرش مثبت نسبت به پرسشگری، پژوهندگی و تحقیق [N1-15] پرورش و تقویت روحیه کاوشگر ایانه و فکورانه در دانش آموزان [N4-17] پرورش روحیه و بینش علمی - پژوهشی	
۱۰	پدیده محوری - مدرسه پژوهش محور با ارتقای کیفی فرآیند یاددهی - یادگیری [N11-4] جایگزین شدن نظام آموزشی پژوهش محور به صورت یک نظام ساختار یافته و منسجم به جای نظام آموزشی حافظه محور [N3-3] اعتقاد عملی به رویکرد مدرسه پژوهش محور [N19-7] تسهیل مدرسه پژوهش محور با وجود تفکر منطقی، تفکر خلاق و ذهنی جستجوگر [N11-13] شیوه‌های مختلف و متنوع پژوهش در فرآیند یاددهی - یادگیری [N22-10] جستجوی جرابی و چستی پدیده‌ها و پرسش در مورد آن به منظور یادگیری پژوهش محور [N13-23] تأثیر محتواهای پژوهش محور و تشویق‌های پژوهش محور بر روی پدیده مدرسه پژوهش محور	
۱۱	رهبری مدیران نظام آموزشی [N2-12] روی آوری مدیران و مربیان به شیوه‌های تفکر علمی و منطقی و داشتن تفکر انتقادی [N1-17] حذف مدیران سنتی، در شرایط کنونی پژوهش در مدارس [N10-13] تحقق اصل خردورزی، اصل مسئولیت پذیری و اصل پویایی از سوی مدیران و مربیان [N1-2] پیش گیری از تصمیمات بی‌منا و بدون پشتوانه علمی و پژوهشی در آموزش و مسائل مختلف	
۱۲	حمایت های مادی و غیر مادی [N15-5] اهمیت دادن مسئولان به فعالیت‌های پژوهشی و حمایت از آن. [N19-12] حمایت همه جانبه از نوآوری‌ها، خلاقیت‌ها و خلق ایده‌ها. [N12-11] حمایت‌های مادی و معنوی از طرح‌های موفق و نوآوری‌های تربیتی مربیان، مدیران و دانش آموزان [N10-12] سرمایه گذاری مناسب و برنامه ریزی‌های دقیق و کیفی در نظام آموزشی و پژوهشی [N10-16] منابع مالی مکفی برای تأمین و تجهیز کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها و کتابخانه‌ها	
۱۳	ارزش‌های دینی - ملی [N1-7] ترویج نگرش‌ها و ارزش‌های اسلام به امر پژوهش و جستجوگری [N4-1] تأکید آموزه‌های اسلامی در باب جستجو و تحقیق در باب تعلیم و تربیت [N18-3] تأکید و توجه آموزه‌های اسلامی به پژوهش و تحقیق [N19-2] پژوهش محور بودن تمدن ایران و سابقه تاریخی در مورد اکتشافات و اختراعات	
۱۴	ارزشیابی پژوهش محور [N13-22] اهتمام لازم به ارزشیابی پژوهش محور در کنار تدریس پژوهش محور [N14-6] تغییر نظام ارزشیابی تکوینی و پایانی و اهمیت به آزمون‌های پژوهش محور از قبیل اجرای انواع آزمون‌های عملکردی [N5-15] اهمیت به آزمون‌های پژوهش محور از قبیل اجرای انواع آزمون‌های عملکردی	
۱۵	پرورش روحیه انتقادی و حل مسأله [N1-24] حل مسائل از طریق روش های علمی و پرهیز از روش‌های سنتی [N4-21] داشتن روحیه پرسشگری و جستجوگر ایانه نیروی انسانی	

<p>[N13-3] تغییرات کتاب های درسی با رویکرد پژوهش محوری و حل مسأله</p> <p>[N18-5] ایجاد نظام آموزشی کارآ با ساختار، الگوها و شیوه های حل مسأله و پژوهش محور</p> <p>[N18-10] تعامل مدارس و جامعه با روش خلاقیت و یادگیری مشارکتی و فعال</p>		
<p>[N1-18] خلاقیت محور شدن دروس و آموزش</p> <p>[N18-8] ایجاد توانایی ها و نگرش های لازم برای تلفیق نظریه ها با دنیای عمل با اجرای برنامه های کارگاه های مسأله شناسی</p> <p>[N2-20] جلوگیری از گرایش به تقلید محض، اندیشه های احساسی و صرفاً تقدیرگرایی</p> <p>[N6-18] حس چگونه آموختن و چگونگی حل مسأله در دانش آموزان به جای چگونه قبول شدن</p> <p>[N6-21] دوری از تعصب در اندیشه و عمل و اهمیت دادن به نتایج پژوهش ها در تصمیم سازی و تصمیم گیری ها</p>	<p>خلاقیت و خردمحور شدن آموزش</p>	<p>۱۶</p>
<p>[N21-18] تربیت پژوهشگران، کارشناسان متعدد و با صلاحیت در حوزه تخصصی و پژوهندگی</p> <p>[N4-14] آموزش معلمان با آشنا کردن آنان با روش های مقاله نویسی و پژوهشی</p> <p>[N5-9] آشنایی دبیران با روش های اقدام پژوهی و درس پژوهی</p> <p>[N5-10] وجود دبیران تخصصی و داشتن مهارت کافی در برخی دروس مانند درس کار و فناوری</p> <p>[N16-11] تواناندیشی و متکی بر علم و دانش بودن معلمان و تجدیدنظر در استخدام معلمان جدید با انکاء به علم و فناوری</p>	<p>توانمندسازی منابع انسانی</p>	<p>۱۷</p>
<p>[N6-15] تأمین زندگی پژوهشگران، جبران مالی زحمات آنان</p> <p>[N21-6] ایجاد زمینه و انگیزه پژوهش و ساختارهای منعطف</p> <p>[N1-23] توجه به مباحث انگیزشی برای محققان جهت انجام امور پژوهشی</p> <p>[N17-7] بها دادن به نتایج پژوهش و افراد پژوهشگر واقعی</p>	<p>مشوق های انگیزشی</p>	<p>۱۸</p>
<p>[N5-5] ایجاد شرایط پژوهش های عملی و کارگاهی و آزمایشگاهی</p> <p>[N5-6] برگزاری جشنواره های تدریس مبتنی بر روش های فعال تدریس چون کاوشگری - پرسشگری</p> <p>[N13-21] تشکیل کارگاه های پژوهشی و روش های حل مسأله</p> <p>[N16-12] بها دادن به پژوهش، فعالیت های جمعی، اردوها، بازدیدهای علمی مبتنی بر پژوهش</p> <p>[N16-13] تسهیل در امر اردوها و بازدیدها در مدارس با موضوعیت و محوریت پژوهش</p>	<p>کارگاه ها و جشنواره های علمی - پژوهشی</p>	<p>۱۹</p>
<p>[N17-2] دادن فضای بازتر و آزادی بیشتر به مدارس برای کارهای تحقیقاتی و پژوهشی دانش آموزان</p> <p>[N19-6] جو پژوهش، تحقیق، پرسشگری، تفکر انتقادی و حل مسأله حاکم بر محیط مدرسه.</p> <p>[N11-8] عدم ترس از اشتباه مطرح کردن پاسخ ها در ارتباط با مربیان و مدیران مدارس (آموزش جرات ورزی)</p> <p>[N11-9] فراگیر کردن اطلاعات در بین دانش آموزان و دانش آموزان با مربیان و معلمان و سهیم شدن با یکدیگر در اطلاعات</p> <p>[N11-10] ایجاد زمینه های لازم جهت انجام کارهای گروهی و ارتباطات بیشتر دانش آموزان با یکدیگر در قالب گروه ها و تیم های پژوهشی</p> <p>[N18-14] مهندسی مجدد برای ارائه راهکارهایی به منظور بازسازی فرآیندهای نظام آموزشی از آموزش محوری به پژوهش محوری</p>	<p>ایجاد محیط پژوهش محور</p>	<p>۲۰</p>
<p>[N22-12] نگاه والدین و شرکای آموزش و پرورش نسبت به امر تحقیق و پژوهش</p> <p>[N21-29] اشاعه و ترویج فرهنگ پژوهش در مدارس و جامعه</p> <p>[N3-12] حل مشکلات فرهنگی، اقتصادی، علمی و تربیتی</p> <p>[N3-10] وجود نظام پژوهشی در کنار نظام آموزشی</p> <p>[N12-5] نگاه پژوهش محور فناورانه در تعیین و تدوین برنامه های درسی</p>	<p>اشاعه فرهنگ پژوهش محور</p>	<p>۲۱</p>
<p>[N8-12] افزایش عملکرد کار گروهی در دانش آموزان</p> <p>[N19-22] خلاقیت، ابراز اندیشه های نو و کنجکاوی</p>	<p>پایمدهای تحصیلی</p>	<p>۲۲</p>

<p>[N10-18] نهادینه شدن روحیه حل مسئله و مسئله‌محور در بین منابع انسانی و دانش‌آموزان</p> <p>[N15-12] افزایش توانایی حرفه‌ای از طریق تفکر انتقادی</p> <p>[N17-10] از بین رفتن محوریت کتاب و نمره و توجه به فکر و اندیشه و تحقیق</p>		
<p>[N9-15] افزایش اعتماد به نفس و تقویت امید به زندگی</p> <p>[N13-25] چشیدن طعم تفکر از راه شنیدن، دیدن و آزمایش کردن با اجرای برنامه‌های پژوهشی</p> <p>[N22-15] نگاه جستجوگرانه دانش‌آموزان با تفکر خلاقانه</p> <p>[N20-23] داشتن قدرت تجزیه و تحلیل مسائل مختلف</p> <p>[N20-24] داشتن پشتکار قوی و ناامیدنشدن</p> <p>[N4-22] دوری از سطحی‌نگری و پرهیز از انجام امور شتابزده و بی‌پایه و اساس</p>	پیامدهای فردی	۲۳
<p>[N20-17] استقلال و شایستگی محیط‌های یادگیری</p> <p>[N10-17] ایجاد نظام آموزش و پرورش پویا</p> <p>[N19-27] رشد پرسشگری در محیط مدرسه و کلاس درس و به تبع آن در جامعه</p> <p>[N19-28] کنار زدن حصارهای تعصب و کهنه‌پرستی در تدریس و یاددهی</p> <p>[N22-16] تربیت افراد ریسک‌پذیر در نظام تعلیم و تربیت</p> <p>[N12-12] مستندسازی و انتشار یافته‌های پژوهشی در داخل و خارج از کشور</p>	پیامدهای نظام آموزشی	۲۴
<p>[N7-12] توسعه اجتماعی - سازمانی؛ توسعه دانایی محوری اجتماعی، بهسازی سازمانی</p> <p>[N10-19] تربیت شهروندان مطلوب و آگاه و توانمند در حل مسائل</p> <p>[N11-19] شکل‌گیری جامعه یادگیرنده</p> <p>[N2-22] سبب نوآوری در ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی</p> <p>[N9-17] تولید دانش و تقویت قدرت علمی کشور</p>	پیامدهای اجتماعی	۲۵

(بدون احتساب پدیده محوری) دسته بندی شده بود، در زیرمجموعه ۱۱ بعد یا مقوله یا عامل، قرار گرفت.

کدگذاری انتخابی: در جدول (۲) نتایج حاصل از کدگذاری انتخابی آمده که در این مرحله از کدگذاری، ۱۱۸ کد مشترک که در قالب ۲۴ ملاک یا مقوله

جدول ۲. نتایج کدگذاری انتخابی

Table 2. Selective coding results

مؤلفه یا زیر مقوله (کدگذاری محوری)	بعد یا مقوله (کدگذاری انتخابی)	ردیف
تفکر آینده نگرانه به پژوهش	دیدگاه توسعه‌ای	۱
نگرش توسعه پژوهش - آموزش		۲
ضرورت پژوهش محوری در آموزش	ناکارآمدی سیستم آموزش فعلی	۳
ضعف سیستم آموزش محور		۴
سیاست‌های بالادستی	سیاست‌های یاددهی - یادگیری	۵
برنامه‌های درسی		۶
محتواهای آموزشی		۷
امکانات و زیرساخت‌ها	بسترسازی و انگیزش	۸
انگیزش دانش‌آموزان		۹
-	پدیده محوری - مدرسه پژوهش محور با ارتقای کیفی فرآیند یاددهی - یادگیری	۱۰
رهبری مدیران نظام آموزشی	حمایت‌های بالادستی	۱۱
حمایت‌های مادی و غیرمادی		۱۲

ارزش‌های دینی - ملی	درک ارزش پژوهش محوری	۱۳
ارزشیابی پژوهش محور		۱۴
پرورش روحیه انتقادی و حل مسأله		۱۵
خلاقت و خردمحور شدن آموزش	راهبردهای توانمندسازی	۱۶
توانمندسازی منابع انسانی		۱۷
مشوق‌های انگیزشی	راهبردهای حمایتی	۱۸
کارگاه‌ها و جشنواره‌های علمی - پژوهشی		۱۹
ایجاد محیط پژوهش محور	راهبردهای محیطی - فرهنگی	۲۰
اشاعه فرهنگ پژوهش محور		۲۱
پیامدهای تحصیلی	پیامدهای خرد	۲۲
پیامدهای فردی		۲۳
پیامدهای نظام آموزشی	پیامدهای کلان	۲۴
پیامدهای اجتماعی		۲۵

سیستم آموزش محور، بودند، از دیدگاه خبرگان، دارای اعتبار مطلوب و قابل قبولی بوده‌اند.

« شرایط زمینه‌ای » در دور اول دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «سیاست‌های بالادستی» با میانگین ۴/۱۸ و انحراف از معیار ۰/۶۰ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «برنامه‌های درسی» با میانگین ۳/۵۸ و انحراف از معیار ۰/۹۳ بوده است. در دور دوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «محتوای آموزشی» با میانگین ۴/۰۰ و انحراف از معیار ۰/۵۱ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «انگیزش دانش آموزان» با میانگین ۳/۶۴ و انحراف از معیار ۰/۸۷ بوده است. در دور سوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «سیاست‌های بالادستی» با میانگین ۳/۹۸ و انحراف از معیار ۰/۸۸ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «برنامه‌های درسی» با میانگین ۳/۷۳ و انحراف از معیار ۰/۶۲ بوده است. ضریب هماهنگی کندال برای پاسخ‌های دور سوم ۰/۸۱۵ است که نسبت به دور دوم که برابر با ۰/۷۵۵ بوده تنها ۶ درصد افزایش داشته است که این ضریب با میزان اتفاق نظر بین اعضای کارگروه در میان دو دور متوالی رشد قابل توجهی ندارد. لذا مؤلفه‌های نهایی تبیین‌کننده «شرایط زمینه‌ای» بعد از انجام سه دور تکنیک کیفی دلفی که شامل پنج مؤلفه به شرح: ۱. سیاست‌های بالادستی، ۲. برنامه‌های درسی، ۳. محتوای

«شرایط علی»: در دور اول دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «ضرورت پژوهش محوری در آموزش» با میانگین ۴/۱۲ و انحراف از معیار ۰/۶۳ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «نگرش توسعه پژوهش - آموزش» با میانگین ۳/۷۹ و انحراف از معیار ۰/۶۶ بوده است. در دور دوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «ضرورت پژوهش محوری در آموزش» با میانگین ۳/۷۶ و انحراف از معیار ۰/۸۱ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «ضعف سیستم آموزش محور» با میانگین ۳/۵۶ و انحراف از معیار ۰/۷۴ بوده است. در دور سوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «تفکر آینده نگرانه به پژوهش» با میانگین ۴/۰۷ و انحراف از معیار ۰/۷۸ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «نگرش توسعه پژوهش - آموزش» با میانگین ۳/۶۵ و انحراف از معیار ۰/۶۲ بوده است. ضریب هماهنگی کندال برای پاسخ‌های دور سوم ۰/۸۲۴ است که نسبت به دور دوم که برابر با ۰/۷۱۴ بوده تنها ۱۱ درصد افزایش داشته است که این ضریب با میزان اتفاق نظر بین اعضای کارگروه در میان دو دور متوالی رشد قابل توجهی ندارد. لذا مؤلفه‌های نهایی تبیین‌کننده «شرایط علی» بعد از انجام سه دور تکنیک کیفی دلفی که شامل چهار مؤلفه به شرح: ۱. تفکر آینده نگرانه به پژوهش، ۲. نگرش توسعه پژوهش - آموزش، ۳. ضرورت پژوهش محوری در آموزش و ۴. ضعف

میانگین ۳/۶۴ و انحراف از معیار ۰/۷۸ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «اشاعه فرهنگ پژوهش محور» با میانگین ۳/۴۶ و انحراف از معیار ۰/۵۲ بوده است. در دور سوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «مشوق‌های انگیزشی» با میانگین ۳/۷۱ و انحراف از معیار ۰/۶۳ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «کارگاه‌ها و جشنواره‌های علمی- پژوهشی» با میانگین ۳/۵۴ و انحراف از معیار ۰/۷۲ بوده است. ضریب هماهنگی کندال برای پاسخ‌های دور سوم ۰/۸۵۳ است که نسبت به دور دوم که برابر با ۰/۷۶۹ بوده تنها ۸/۴ درصد افزایش داشته است که این ضریب با میزان اتفاق نظر بین اعضای کارگروه در میان دو دور متوالی رشد قابل توجهی ندارد. لذا مؤلفه‌های نهایی تبیین‌کننده «راهبردها» بعد از انجام سه دور تکنیک کیفی دلفی که شامل شش مؤلفه به شرح: ۱. خلاقیت و خردمحور شدن آموزش، ۲. توانمندسازی منابع انسانی، ۳. مشوق‌های انگیزشی، ۴. کارگاه‌ها و جشنواره‌های علمی- پژوهشی، ۵. ایجاد محیط پژوهش محور و ۶. اشاعه فرهنگ پژوهش محور، بودند، از دیدگاه خبرگان، دارای اعتبار مطلوب و قابل قبولی بوده‌اند.

« پیامدها »: در دور اول دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «پیامدهای نظام آموزشی» با میانگین ۴/۰۷ و انحراف از معیار ۰/۶۰ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «پیامدهای اجتماعی» با میانگین ۳/۸۵ و انحراف از معیار ۰/۹۰ بوده است. در دور دوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «پیامدهای فردی» با میانگین ۴/۰۹ و انحراف از معیار ۰/۷ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «پیامدهای اجتماعی» با میانگین ۳/۹۵ و انحراف از معیار ۰/۸۲ بوده است. در دور سوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «پیامدهای فردی» با میانگین ۴/۰۴ و انحراف از معیار ۰/۸۷ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «پیامدهای تحصیلی» با میانگین ۳/۷۷ و انحراف از معیار ۰/۷۴ بوده است. ضریب هماهنگی کندال برای پاسخ‌های دور سوم ۰/۸۵۵ است که نسبت به دور دوم که برابر با ۰/۷۳۰ بوده تنها ۱۲/۵ درصد افزایش داشته است که این ضریب با

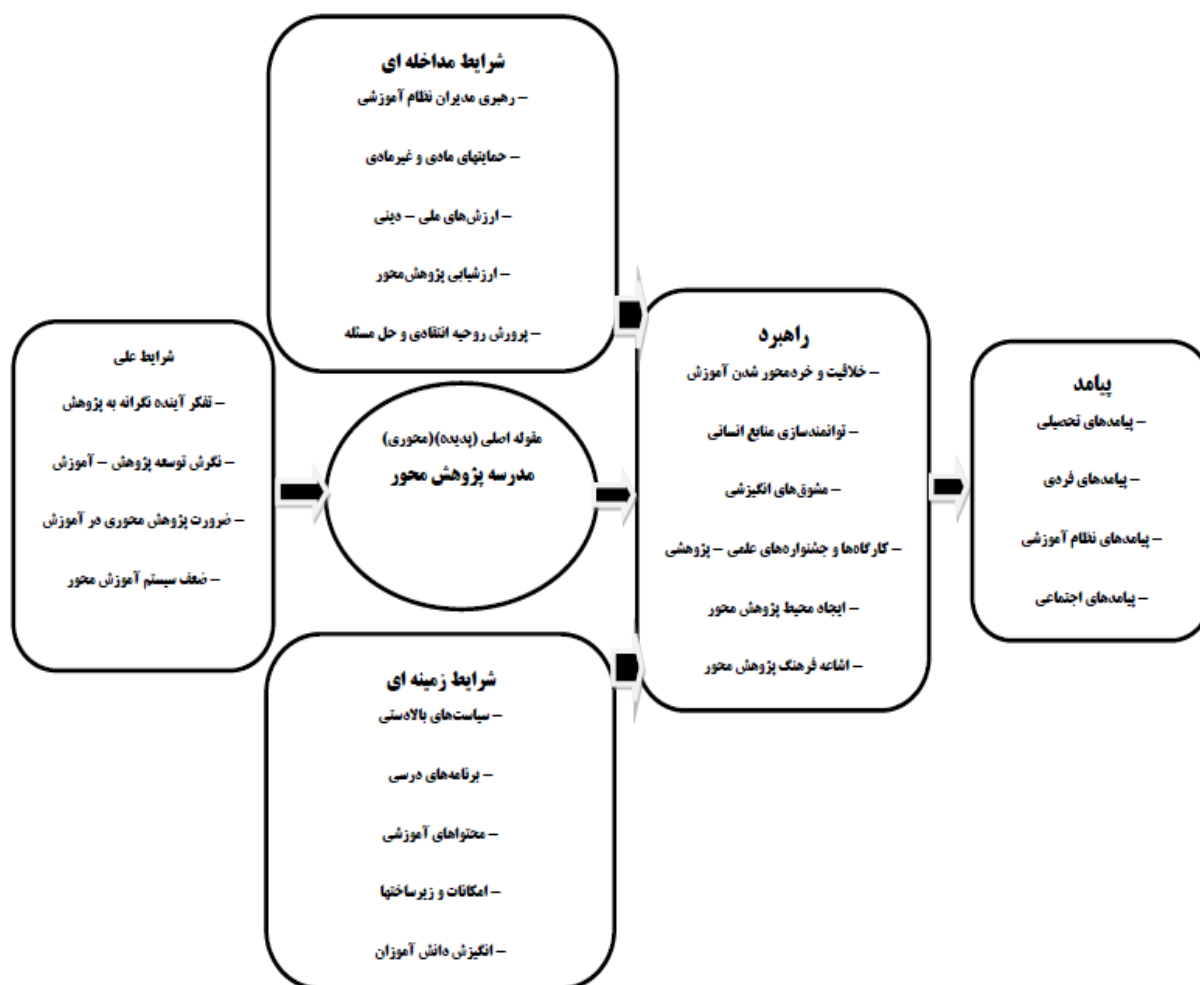
آموزشی، ۴. امکانات و زیرساخت‌ها و ۵. انگیزش دانش آموزان، بودند، از دیدگاه خبرگان، دارای اعتبار مطلوب و قابل قبولی بوده‌اند.

« شرایط مداخله‌ای »: در دور اول دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «رهبری مدیران نظام آموزشی» با میانگین ۴/۲۱ و انحراف از معیار ۰/۷۸ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «پرورش روحیه انتقادی و حل مسأله» با میانگین ۳/۹۲ و انحراف از معیار ۰/۸۵ بوده است. در دور دوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «ارزشیابی پژوهش‌محور» با میانگین ۴/۱۰ و انحراف از معیار ۰/۷۷ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «حمایت‌های مادی و غیرمادی» با میانگین ۳/۷۹ و انحراف از معیار ۰/۹۰ بوده است. در دور سوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «ارزشیابی پژوهش‌محور» با میانگین ۴/۰۲ و انحراف از معیار ۰/۹۱ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «رهبری مدیران نظام آموزشی» با میانگین ۳/۸۴ و انحراف از معیار ۰/۵۹ بوده است. ضریب هماهنگی کندال برای پاسخ‌های دور سوم ۰/۸۲۰ است که نسبت به دور دوم که برابر با ۰/۷۶۳ بوده تنها ۵/۷ درصد افزایش داشته است که این ضریب با میزان اتفاق نظر بین اعضای کارگروه در میان دو دور متوالی رشد قابل توجهی ندارد. لذا مؤلفه‌های نهایی تبیین‌کننده «شرایط مداخله‌ای» بعد از انجام سه دور تکنیک کیفی دلفی که شامل پنج مؤلفه به شرح: ۱. رهبری مدیران نظام آموزشی، ۲. حمایت‌های مادی و غیرمادی، ۳. ارزش‌های دینی- ملی، ۴. ارزشیابی پژوهش‌محور و ۵. پرورش روحیه انتقادی و حل مسأله، بودند، از دیدگاه خبرگان، دارای اعتبار مطلوب و قابل قبولی بوده‌اند.

« راهبردها »: در دور اول دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «توانمندسازی منابع انسانی» با میانگین ۳/۸۸ و انحراف از معیار ۰/۶۰ بوده و کمترین اهمیت مربوط به «خلاقیت و خردمحور شدن آموزش» با میانگین ۳/۲۹ و انحراف از معیار ۰/۷۱ بوده است. در دور دوم دلفی، بیشترین اهمیت مربوط به «توانمندسازی منابع انسانی» با

و ۴. پیامدهای اجتماعی، بودند، از دیدگاه خبرگان، دارای اعتبار مطلوب و قابل قبولی بوده‌اند. بعد از اتمام مرحله کیفی و اعتباریابی و تعیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی-یادگیری، مدل پارادایمی پژوهش، به شرح شکل زیر ارائه می‌گردد:

میزان اتفاق نظر بین اعضای کارگروه در میان دو دور متوالی رشد قابل توجهی ندارد. لذا مؤلفه‌های نهایی تبیین‌کننده «پیامدها» بعد از انجام سه دور تکنیک کیفی دلفی که شامل چهار مؤلفه به شرح: ۱. پیامدهای تحصیلی، ۲. پیامدهای فردی، ۳. پیامدهای نظام آموزشی

شکل ۱. مدل پارادایمی پژوهش

Figure 1. Research paradigm model

جامعه ما را به سوی توسعه علمی هدایت کند پژوهش است. پژوهش به منزله خمیرمایه اصلی ابداعات و خلاقیت‌های علمی-فرهنگی جامعه و به مثابه موتور محرکه کشور، توجهات ویژه و برنامه‌ریزی دقیق و اساسی را طلب می‌کند. از آنجایی که در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله

بحث و نتیجه گیری

امروزه مهمترین هدف هر کشور، اعم از توسعه یافته و در حال توسعه را توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی تشکیل می‌دهد. نیل به اهداف توسعه تنها در سایه توسعه علمی ممکن است. بی‌شک آنچه می‌تواند

شامل ترویج پرسشگری با پنج شاخص، تسهیل پژوهشگری با سه شاخص، رهبری با دو شاخص، تدریس با سه شاخص، ارزشیابی با چهار شاخص و تعاملات حرفه ای با سه شاخص برای یک معلم شیمی جهت تدریس در مدارس پژوهش محور ضروری به نظر می رسند. نتایج تحقیق جمشیدی گوهریزی، عباسی سروک، شریعتمداری و کردستانی (۱۳۹۹) با عنوان ارائه الگوی دانشگاه پژوهش محور مرکب از ابعاد، مؤلفه ها و شاخص هایی برای واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران، نشان داد که مؤلفه انگیزه پژوهشی در اولویت اول و مؤلفه ارزشیابی پژوهش محور در اولویت آخر قرار دارد. اعتبار تمامی مؤلفه های تحقیق به جز ارزشیابی پژوهش محور از طرف افراد شرکت کننده در تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. در پژوهشی که توسط ایوانز، لیولین و لیوابه (۲۰۲۲) تحت عنوان به سوی یک حرفه آموزش پژوهش محور: بازتاب های خودی در مورد رویکردی مشترک برای توسعه معلمان در ولز به عنوان پرسشگران حرفه ای، انجام گرفت، با استفاده از ابزار مصاحبه، محققان از خود مردم نگاری برای متبلور کردن آنچه از این تجربیات آموخته می شود، نتایج را در پنج اصل راهنما به شرح: توسعه مهارت های اساسی، انسجام ذینفعان، زمان اختصاص داده شده، استقلال حرفه ای و آسیب پذیری مشترک ارائه دادند که بر اساس آن یک رویکرد مشارکتی برابر برای معلمان در حال توسعه به عنوان پرسشگرهای حرفه ای باید پایه گذاری شوند. نتایج پژوهش ناسیوشن و همکاران (۲۰۲۲) با عنوان آموزش کاربردی یادگیری پژوهش محور معلمان مطالعات اجتماعی دوره اول متوسطه نشان داد که سطح درک، توانایی طراحی یادگیری پژوهش محور، توانایی به کارگیری آن در مدرسه و دیدگاه اهمیت این یادگیری در مدرسه افزایش یافته است. طبق نتایج آموزش کاربردی یادگیری پژوهش محور، تأثیر مثبتی بر توانایی معلمان در یادگیری دارد و یک مدل یادگیری حیاتی برای استفاده است. نتایج پژوهش لادانو، تور تریلو و وینسنزی (۲۰۲۱) تحت عنوان یک

جمهوری اسلامی ایران اولویت ویژه ای به امر پژوهش و تولید علم داده شد، متناسب با این هدف نهادهای مختلفی در جامعه به مطالعه و بررسی و برنامه ریزی پرداخته اند. از جمله این نهادها، آموزش و پرورش است (ساداتی کیادهی، صالحی و نیاز آذری ۱۴۰۰). رویکرد پژوهش محور ماهیتی فرآیندی و چرخشی دارد. دانش آموزان پرسش های خود را می پرسند. چنین پرسش هایی منجر به طلب پاسخ از معلم می شود. فرآیند پاسخگویی به این پرسش ها در نهایت از طریق استدلال، اکتشاف و فرضیه سازی منجر به ارائه راه حل می شود. قبل از ارائه راه حل، فرضیات از طریق روش های مختلف مورد بررسی علمی قرار می گیرند. با ارائه راه حل ها، دانش تولید می شود. بر اثر بحث و گفتگو در مورد این دانش جدید (منظور از دانش، هر نوع آگاهی و راه حلی برای مسائل و مشکلات است)، پرسش های جدیدی شکل می گیرند و فرآیند پاسخگویی به این پرسش ها دوباره آغاز می گردد. بر مبنای چنین فرآیندی است که انباشت دانش صورت می گیرد و جامعه به سوی توسعه یافتگی حرکت می کند. رویکرد پژوهش محور با ایجاد تفکر انتقادی در دانش آموزان، فراگیری مهارت های استدلال عقلانی و منطقی، تقویت مهارت های شناختی و اجتماعی، آنان را برای زندگی بهتر و سودمندتر در عرصه های مختلف اجتماعی آماده می کند (کولسائو، مانیئوتس و کاسپاری ۲۰۱۵). معلمان در رویکرد پژوهش محوری، نقشی کاملاً متفاوت از نقش سنتی خودشان بر عهده دارند. آنها گنجینه معلومات محسوب نمی شوند، بلکه تسهیل کنندگانی هستند که کلاس را به محلی برای رشد همه جانبه دانش آموزان به ویژه در جهت تقویت قوای تفکر، حل مسأله، نحوه رویارویی با مسائل واقعی زندگی و یافتن راه حل هایی برای غلبه بر آنها تبدیل می کنند (چاوشی، شاه طالبی و ابراهیم زاده دستجردی ۱۳۹۹).

نتایج پژوهش اکرمی (۱۴۰۰) تحت عنوان بررسی مؤلفه های شایستگی حرفه ای معلمان شیمی در مدارس پژوهش محور با رویکرد دیکوم، نشان داد که شش مؤلفه

پژوهشی، ایجاد محیط پژوهش محور و اشاعه فرهنگ پژوهش محور) و پیامد (پیامدهای تحصیلی، پیامدهای فردی، پیامدهای نظام آموزشی و پیامدهای اجتماعی) است. نتایج بخش اعتباریابی، حاکی از تأیید مؤلفه‌های شناسایی شده در بخش کیفی بوده است.

بر اساس داده‌های به دست آمده و با استناد به نتایج حاصل از سؤال‌های پژوهش، پیشنهاداتی به شرح زیر ارائه می‌گردد:

الف- تقویت شرایط علی: نظام‌های آموزشی نیاز به باز مهندسی و باز تعریف در ساختار خود برای وفق یافتن با تغییرات روز دارند. در نظام آموزشی کشور در ابعاد منابع انسانی- کتب درسی، تغییر و تحول نیاز است. مدارس به تغییرات اساسی در امر آموزش و جایگزینی آموزش پژوهش محور با آموزش سنتی، نیاز دارند. ترویج خلاقیت، نوآوری، ایده‌پردازی و ایده‌پروری و فن‌آفرینی توأم با پژوهش کاربردی در سطح مدارس که این کار نیاز به زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری دارد. ترویج مهارت آموزی در مدارس، چرا که عدم مهارت دانش‌آموختگان مدارس و دانشگاه، به دلیل آموزش‌های صرف محفوظات و عدم توجه به پژوهش محوری است.

ب- تقویت راهبرد: ایجاد توانایی‌ها و نگرش‌های لازم برای تلفیق نظریه‌ها با دنیای عمل با اجرای برنامه‌های کارگاه‌های مسأله‌شناسی و پژوهش محوری، امکان پذیر است، لذا برگزاری کارگاه‌های مسأله‌شناسی و پژوهش محوری می‌تواند مؤثر باشد. تربیت پژوهشگران، کارشناسان متعهد و با صلاحیت در حوزه تخصصی و پژوهندگی، به توسعه پژوهش محوری در مدارس کمک می‌کند، لذا در نگاهی کلان‌تر، در آموزش عالی بایستی در آموزش و تربیت معلمان به امر پژوهش محوری توجه شود. برگزاری دوره‌های آموزشی ضمن خدمت، برای آموزش معلمان به منظور آشنا کردن آنان با روش‌های مقاله نویسی و پژوهشی، به توسعه پژوهش محوری در مدارس کمک می‌کند. ایجاد زمینه و انگیزه پژوهش در معلمان، با حمایت‌های مادی و معنوی از آنان که باعث

تجربه از الگوریتم‌های آموزش به روش یادگیری مبتنی بر پژوهش محوری، نشان داد که روش یادگیری مبتنی بر پژوهش موجب افزایش علاقه دانش‌آموزان به ریاضیات، ارتقای مهارت‌ها و شایستگی‌های دانش‌آموزان و همچنین پیشرفت تحصیلی آنان شد.

هدف از پژوهش حاضر، طراحی و اعتباریابی مدل مدرسه پژوهش محور با رویکرد ارتقای کیفی فرآیند یاددهی- یادگیری در مدارس بوده است. روش تحقیق کیفی بوده، جامعه آماری در بخش کیفی، اعضای هیئت علمی رشته مدیریت آموزشی و رشته‌های مرتبط در مراکز آموزش عالی، متخصصان حوزه پژوهش محوری و فرآیند یاددهی- یادگیری و در بخش اعتباریابی، اساتید رشته مدیریت آموزشی در مراکز آموزش عالی و مدیران عالی و میانی آموزش و پرورش استان مازندران بوده که در بخش کیفی با روش نمونه‌گیری گلوله برفی تعداد ۲۲ خبره و در بخش اعتباریابی با روش نمونه‌گیری هدفمند ۲۰ خبره انتخاب شدند. برای تحلیل داده‌ها، در بخش کیفی از روش داده بنیاد با کدگذاری باز، محوری و انتخابی در نرم افزار Atlas.ti و در بخش اعتباریابی از روش دلفی در نرم افزار SPSS استفاده شده و برای تعیین روایی و پایایی داده‌های حاصله، از بررسی‌های لازم شامل مقبولیت (بازنگری خبرگان) و قابلیت تأیید (بازبینی خبرگان)، استفاده شد. طبق نتایج بخش کیفی مدل پارادایمی دارای ۱۱ بعد (مقوله) و ۲۴ مؤلفه (مفهوم) به شرح شرایط علی (تفکر آینده نگرانه به پژوهش، نگرش توسعه پژوهش- آموزش، ضرورت پژوهش محوری در آموزش و ضعف سیستم آموزش محور)، شرایط زمینه‌ای (سیاست‌های بالادستی، برنامه‌های درسی، محتواهای آموزشی، امکانات و زیرساخت‌ها و انگیزش دانش‌آموزان)، شرایط مداخله- ای (رهبری مدیران نظام آموزشی، حمایت‌های مادی و غیرمادی، ارزش‌های دینی- ملی، ارزشیابی پژوهش محور، پرورش روحیه انتقادی و حل مسأله)، راهبرد (خلاقیت و خردمحور شدن آموزش، توانمندسازی منابع انسانی، مشوق‌های انگیزشی، کارگاه‌ها و جشنواره‌های علمی-

Ulamatullah T. S. (2022). Training of Applying Research-Based Learning on Junior High School Social Studies Teacher, *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 627(2022). 358-362.

Pirozhkova I. (2021). Higher education for sustainable development: Research-based learning (the case of the Ural State University of Economics), *E3S Web of Conferences* 296 (2021). 1-6.

Vaughan, N. D. (2010). A blended community of inquiry approach: Linking student engagement and course redesign. *The Internet and Higher Education*, 13(1). 60-65.

Strauss and Corbin. (1390). The principles of qualitative research method: basic theory, procedures and methods, translated by Beyuk Mohammadi, Tehran, *Research Institute of Humanities and Cultural Studies*, third edition.

Akrami Z. (1400). Examining the components of professional competence of chemistry teachers in research-oriented schools with DICOM approach. *Research in chemistry education*. 2 (3 consecutive 7). 66-49.

Harandi A. (2017), an introduction to qualitative and mixed research methods: common approaches in behavioral sciences, publications: Didar, number of pages: 208.

Bazarafshan Moghadam, Mojtabi, Shoghi, Maryam and Rahmankhah, Raheel. (2014). the position of educational supervision and guidance in the fundamental transformation document of education. *Research Journal of Basics of Education and Training*. 5(2). 23-43.

Jafari Sakineh, Abd Sharifi Fatemeh. (2016). Presenting the structural model of

شود به پژوهش محوری و تکیه نکردن به آموزش فعلی، توجه داشته باشند. برگزاری جشنواره‌های تدریس مبتنی بر روش‌های فعال تدریس چون کاوشگری - پرسشگری، به توسعه پژوهش محوری در مدارس کمک می‌کند. تخصیص بودجه برای برگزاری اردوها و بازدیدهای خارج از محیط مدرسه با موضوعیت و محوریت پژوهش، به تقویت پژوهش محوری در مدارس کمک می‌کند.

از جمله نقاط ضعف پژوهش می‌توان به محدود بودن جامعه آماری به اعضای هیئت علمی رشته مدیریت آموزشی اشاره کرد. همچنین موضوع جامع و کاربردی پژوهش را می‌توان از نقاط قوت پژوهش دانست.

References

Alameddine, M, Ahwal, M, Hala, W (2016). *Inquiry Based Teaching in Literature Classrooms, Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 232(2016). 332-337.

Brew, A, Saunders, C. (2020). Making sense of research-based learning in teacher education, *Teaching and Teacher Education*, 87(2020).102935.

Evans G, Llewellyn S, Lewabe J. (2022). Towards a research-engaged teaching profession: insider reflections on a collaborative approach to developing teachers in Wales as professional enquirers. *PRACTICE*. 1-20.

Kuhlthau, C. C., Maniotes, L. K., Caspari, A. K. (2015). Guided inquiry: Learning in the 21st century: Learning in the 21st century. *ABC-CLIO*.

Laudano, F., Tortoriello, F.S., Vincenzi, G. (2021). An experience of teaching algorithms using inquiry-based learning. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*. 51(3). 344-353.

Nasution N, Warsono W, Sarmini S, Prasetyo K, Segara N. B., Fauziah D,

- community (a phenomenological research). *Educational innovations*. 16(3). 24-7.
- Haq-Goyan Zolfa, Zarei Metin Hassan, Jandaghi Gholamreza, Rahmati Mohammad Hossein. (2014). Understanding the formation process of vitality using data-based theory, *Organizational Behavior Studies Quarterly*. 4 (2 consecutive 13). 119-141.
- Daani Fard Hasan, Islamic. Azar. (2017), Constructing the Theory of Organizational Indifference: Application of Foundation Data Theory Research Strategy in Practice, Tehran, *Imam Sadegh University*, and 1st Edition.
- Sadati Kiadhi Seyed Morteza, Salehi Mohammad, Niaz Azri Kiyomarth. (1400). the effect of research-oriented schools on the factors that facilitate students' learning in education in Mazandaran province in order to present a model. *Ahvaz Jundishapur Education Development Quarterly*. 12(0). 107-99.
- Mohammadi Mahdi, Mohammad Jafari Khatira, Marzooqi Rahmat Elah, Shafiei Maryam, Khosbakht Fariba. (2017). an experimental study of the effect of deep thinking training on research-oriented learning of students in elementary science courses. *Scientific-research quarterly of psychological methods and models*. 9(32). 109-130.
- perceived teaching competencies of faculty members and educational achievements of students of educational sciences and psychology at Shiraz University. *Journal of Education and Learning Studies*. 6(1). 66-47.
- Jamshidi Goharrizi Azam, Abbasi Saruk Lotfollah, Shariatmadari Mehdi, Kurdestani Fereshte. (2019). Presenting the model of a research-oriented university for the units of the Islamic Azad University of Tehran. *Social Sciences*. 14(2). 61-83.
- Chavoshi Elham, Shah-Talebi Badri, Ebrahimzadeh Dastjardi Reza. (2019). Multi-layered research-oriented: presenting a research-oriented school paradigm model. *Bi-monthly scientific-research journal of new approach in educational management*. 11 (5 consecutive 45). 166-133.
- Hosseinpour Toulazdehi Shahreh, Zainabadi Hasan Reza, Abdolhi Bijan, Abbasian Hossein. (2016). Research-oriented teaching and learning in a constructivist environment: designing a model based on phenomenological research. *Education and training scientific-research quarterly*. 33(4). 9-30.
- Hosseinpour Toulazdehi Shahreh, Zainabadi Hasan Reza, Abdolhi Bijan, Abbasian Hossein. (2016). School as a research-oriented professional learning